

การใช้สื่อที่มีผลต่อความไว้วางใจทางการเมืองและการคอร์รัปชัน ในประเทศไทย*

The Affecting of Media Usage on Political Trust and Corruption in Thailand

วีระศักดิ์ จินารัตน์

Veerasak Jinarat

มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น, ประเทศไทย

The Eastern University of Management and Technology, Thailand

Corresponding Author, E-mail: 12345.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการพยากรณ์ของการใช้สื่อที่มีต่อความไว้วางใจทางการเมืองและการคอร์รัปชันในประเทศไทย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ประชาชนต่างอายุทั้งในกลุ่ม Gen X, Y และ Z ที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,600 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ .883 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที และสถิติวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1) การใช้สื่อมีความสามารถพยากรณ์ความไว้วางใจทางการเมืองได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) ความสนใจทางการเมืองไม่มีความสามารถพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยมีผลทดสอบ $t = 1.08$ (Sig. .277) 3) การใช้สื่อสังคมและทัศนคติต่อหน่วยงานรัฐมีอำนาจพยากรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อความไว้วางใจทางการเมืองยกเว้นความสนใจทางการเมือง รวมถึงมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ค่า R^2 .65 มีความคลาดเคลื่อนสะสม .84 กับมีผลทดสอบความแปรปรวนที่ 662.95 (Sig. .000) 4) การใช้สื่อมีอำนาจพยากรณ์น้อยกว่าทัศนคติต่อหน่วยงานรัฐได้แก่ระบบยุติธรรม Beta .31 บริการสาธารณะ Beta .15 กรมตำรวจ Beta .18 ขนส่ง Beta .20 ระบบสาธารณสุข Beta .07 และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น Beta .07 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 และ .01 5) มีเพียงองค์ประกอบ

*ได้รับบทความ: 26 ตุลาคม 2567; แก้ไขบทความ: 27 ธันวาคม 2567; ตอบรับตีพิมพ์: 31 ธันวาคม 2567

Received: October 26, 2024; Revised: December 27, 2024; Accepted: December 31, 2024

ความไว้วางใจต่อการเมืองเดียวกันที่มื่ออำนาจพยากรณ์คอร์รัปชันได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลทดสอบ $t = 2.16$ (Sig. 031) กับมีสัมประสิทธิ์พยากรณ์ที่ Beta .06 ดังนั้น การรักษาคำพูดของนักการเมืองเท่านั้นที่เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่ส่งผลให้ประชาชนมีความไว้วางใจทางการเมือง

คำสำคัญ: การใช้สื่อ; ความไว้วางใจทางการเมือง; การคอร์รัปชัน

Abstract

The objective of this research is to study the predication of social media usage on political trust and corruption in Thailand. Quantitative research was used in collecting 1,600 respondents of the opinions of generation X, Y, Z who live in Thailand. The research tools is the questionnaire with .883 of validity test. The statistical analysis are mean, percentage, standard deviation, t-test and multi-regression analysis.

The findings show that: 1) Social media usage could predict significantly to political trust at Beta = -.05, $t = -2.86$ (Sig .004). 2) Political trust could not predict significantly to political trust at Beta = .02, $t = 1.08$ (Sig .277). 3) Social media usage and attitude to government unit except political interest, predicted significantly and simultaneously to political trust, the value of coefficient of determination is $R^2 = .65$, Std. error = .84, $F = 662.95$ (Sig .000). 4) Media usage predicted significantly lower than attitude to government unit, to political trust such as justice system, public service, police department, transportation, public health system and local government at Beta = .31, .15, .18, .20, .07 and .07, (Sig .00 and .01), respectively. 5) The findings conclude that only the component of political trust in terms of trust in politician could predict significantly to corruption at Beta = .06, $t = 2.16$ (Sig .031). Therefore, politician's keeping words is the most crucial factor, could effect on people's political trust.

Keywords: Media Usage; Political Trust; Corruption

1. บทนำ

ประเทศไทยอยู่ภายใต้รัฐบาลที่สืบทอดจากการรัฐประหารในปี พ.ศ 2557 เป็นระยะเวลา 9 ปี มีผลกระทบต่องานเศรษฐกิจและการเมืองที่ฝังรากลึก ประเทศต้องเผชิญกับปัญหาของภาคการส่งออก หนี้ครัวเรือนสูงกว่า 90% ของจีดีพี หนี้สาธารณะมากกว่า 61% ของจีดีพี เกษตรกรไทยมีหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน 300,000 บาท ด้านการเมืองมีการแบ่งแยกทางความคิดอย่างชัดเจน (มติชน, 2566) ทั้งนี้

Peerthum, & Luckho (2021, pp. 317-335) ได้แสดงความเห็นว่าคอร์รัปชัน (Corruption) เป็นเนื้อหาสำคัญที่มีผลต่อทุกบรรยากาศของสังคมสมัยใหม่ เพราะคอร์รัปชันเป็นปัญหากดดันทั่วโลก ซึ่งเป็นเรื่องราวลำดับแรกในทางการเมืองและสังคมศาสตร์ ที่อยู่ในความสนใจของผู้กำหนดนโยบาย ขณะที่ Salgado (2018, pp. 317-331) ได้แสดงให้เห็นว่าสื่อ (Media) มีบทบาทสำคัญในการแสดงข้อมูลที่เป็นจริงทางการเมืองที่เกิดขึ้น (Post-Truth Politics) ในกลุ่มต่างๆที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ กลุ่มคนทางสังคม (Social Class) มีความสัมพันธ์กับการใช้สื่อในเชิงลึกและกว้างในการเข้าถึงและความสามารถในการใช้ที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะกลุ่มคนที่มีสถานภาพทางสังคม เศรษฐกิจ จะมีการใช้สูงกว่าคนที่มีสถานภาพต่ำกว่า ซึ่งทำให้ความรู้สึกทางสังคม (Social Mentality) ของคนในแต่ละกลุ่มมีผลต่ออัตลักษณ์ทางการเมือง (Political Identity) เนื่องจากลักษณะการใช้สื่อทำให้เกิดการกระจายอุดมการณ์ (Ideology) ที่เต็มไปด้วยลักษณะทางการเมือง (Political Function) ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางอัตลักษณ์ทางการเมือง (Jennifer & Cynthia, 2020) แต่อย่างไรก็ตาม สังคมสมัยใหม่ให้ความสนใจในระดับความไว้วางใจทางการเมือง (Political Trust) หรือความเชื่อมั่น (Confidence) ในรัฐบาลซึ่งเป็นตัวชี้วัดธรรมาภิบาลในประชาธิปไตย (Democratic Governance) (Wang, Guo, & Wang, 2016, pp. 850-860) ความไว้วางใจระหว่างประชาชนและผู้แทนราษฎรหรือรัฐบาลจึงเป็นพื้นฐานของประชาธิปไตย เนื่องจากถ้าประชาชนไม่มีความไว้วางใจทางการเมืองประชาชนจะเหยียดหยามในระบบการเมืองและมีผลต่อการปกครองสังคมที่ดี (Well-governed Society) (Kumar, Herndon, & Richter, 2020)

ดังนั้น สังคมประชาธิปไตยจึงต้องมีความไว้วางใจทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อการกระทำที่ถูกต้องของรัฐบาล (Newton et al., 2018, pp. 50-65) ขณะที่กลุ่มคนเจนเนอเรชั่น X, Y และ Z เชื่อว่าปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการเลือกผู้นำประเทศไทยในเดือนสิงหาคม 2566 ไม่ตอบสนองความต้องการของเสียงส่วนใหญ่ของประชาชน ที่ใช้สิทธิเลือกตั้งที่ต้องการเปลี่ยนแปลงการบริหารประเทศ ต้องการผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาประเทศ ความยุติธรรม และการสืบทอดอำนาจของกลุ่มทุน ลดความเหลื่อมล้ำ อีกทั้งการรวมตัวของพรรคการเมืองที่เข้าร่วมรัฐบาลสะท้อนความไม่ไว้วางใจ (Unconfidence) และความไว้วางใจ (Trust) เพราะมุ่งผลประโยชน์ร่วมกันกับพรรคการเมือง ความไม่ไว้วางใจ (Mistrust) จึงอาจเกิดขึ้นในความรู้สึกของประชาชน ความเชื่อใจหรือความไว้วางใจมีรากฐานจากกลไกทางสังคม (Sociality) ของพ่อแม่ที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับจิตใจของลูก นอกจากนี้แล้วความไม่ซื่อสัตย์เป็นดีเอ็นเอทางวัฒนธรรมไทย ทั้งๆ ที่ความซื่อสัตย์เป็นคุณธรรมที่ผลการคอร์รัปชันและเป็นปัญหาใหญ่ของประเทศไทย ชี้ให้เห็นว่า ความซื่อสัตย์ของคนไทยมีการให้คำนิยามอย่างกว้าง คนเจนเนอเรชั่น Z และเบบี้บูมมีความซื่อสัตย์ทางวาจาต่ำกว่าคนเจนเนอเรชั่นอื่น คนไทยส่วนใหญ่มีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่สูง แต่ความซื่อสัตย์ทางวาจาต่ำ (ไทยรัฐ, 2566) แต่กับปัญหาที่สำคัญของการเลือกตั้งเป็นกลไกหนึ่งของระบอบประชาธิปไตย แต่ไม่ได้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบ (Accountability) และการเลือกตั้งเป็นกระบวนการเลือกที่ให้ได้

มาซึ่งตัวแทนของอำนาจ ที่ไม่ใช่กระบวนการตรวจสอบ ดังนั้น ระบอบประชาธิปไตยแบบเลือกตั้ง ต้องมีกระบวนการตรวจสอบของประชาธิปไตยของรัฐบาล โดยหน่วยรัฐบาลผสมในระบอบรัฐสภาจะมีผลต่อการคอร์รัปชันมาก (Gerring, Thacker, & Moreno, 2009, pp. 327-359) ทั้งนี้ประชาธิปไตยมีความเชื่อมโยงกับการคอร์รัปชันเนื่องจากเป็นส่วนของตัวการ (Principal) ผู้ที่เป็นเจ้าของอำนาจคือประชาชน เลือกและมอบหมายให้ตัวแทน (Agents) ไปกระทำการแทนเรียกว่านักการเมืองนักการเมืองและพรรคการเมืองเลือกรัฐบาลนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ การเป็นรัฐบาลผสม 11 พรรคไม่สามารถทำอะไรตามนโยบายได้ทุกอย่าง เพราะอาจมีการถอนตัวของพรรคร่วมรัฐบาลได้ สุดท้ายจะกลายเป็นความเชื่อมั่นหรือความไว้วางใจต่อรัฐบาลจากประชาชน (ไทยรัฐ, 2566) นอกจากนี้ นายอานันท์ ปันยารชุนได้กล่าวว่า ปัญหาหลักของประเทศไทยคือ การขาดโอกาส วิฤตศรัทธาในระบบการเมืองทำให้ประชาชนอายุน้อยหรือกลุ่มคนเจนเนอเรชั่น Y และ Z ไม่เห็นโอกาสในการสร้างชีวิตในประเทศไทย ย้ายไปอยู่ต่างประเทศ (ไทยรัฐ, 2567)

ดังนั้นปัญหาสำคัญของงานวิจัยนี้อยู่ที่ประเด็นทำให้เกิดความไว้วางใจทางการเมืองของประชาชนทุกคนและการคอร์รัปชัน โดยเฉพาะคนกลุ่มเจนเนอเรชั่น Y และ Z ทำให้เกิดการบริโภคข่าว (News Consumption) และมีผลเชิงลบหรือบวกต่อการเมืองผ่านการได้รับข้อมูล การแบ่งปัน (Sharing) และการปรึกษาหารือ (Discussion) ทั้งนี้ ข้อมูลที่ได้รับจากเครือข่ายสื่อสังคมมีอิทธิพลต่อทัศนคติของผู้ใช้ (Users' View) และเพิ่มโครงสร้างของอัตลักษณ์ (Political Identity) (Mummolo, 2016, pp. 763-773) ทางการเมือง เนื่องจากผู้ใช้สื่อสังคมสามารถแสดงความเห็นและพยายามสร้างอิทธิพลต่อผู้อื่นเพื่อเปลี่ยนทัศนคติทางการเมืองและพฤติกรรมได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม (Weeks, Ardèvol-Abreu, & Gil de Zúñiga, 2015)

แต่สำหรับบทบาทของสื่อ (Media) เป็นช่องทางการสื่อสารที่น่าเสนอเนื้อหาของสารไม่ว่าจะเป็นข่าว ข้อมูลบันเทิงหรือโฆษณาไปสู่ผู้บริโภค การเปลี่ยนแปลงระบบเทคโนโลยี นำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงของรูปแบบสื่อที่พัฒนาให้ดีขึ้นนับจากสื่อบุคคลที่เปลี่ยนแปลงเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อสิ่งพิมพ์พัฒนาเป็นรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ คือ สื่อวิทยุและสื่อโทรทัศน์ ในปัจจุบันการพัฒนาระบบเทคโนโลยีไม่หยุดนิ่ง สื่ออินเทอร์เน็ตพัฒนาขึ้นมาเพื่อการติดต่อสื่อสารเพิ่มขึ้น ดังนั้น กล่าวได้ว่าการเปลี่ยนแปลงของระบบเทคโนโลยีสามารถแบ่งสื่อออกเป็น 2 ประเภท ตามลักษณะของการใช้สื่อเพื่อการกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์ คือ สื่อแบบดั้งเดิม และสื่อใหม่ ดังนี้ 1) สื่อแบบดั้งเดิม พรจิตร สมบัติพานิช (2547) กล่าวว่า “สื่อดั้งเดิม” (Traditional Media) หมายถึง สื่อที่ผู้ส่งสารทำหน้าที่ส่งสารไปยังผู้รับสารได้ทางเดียวซึ่งผู้รับสารไม่สามารถติดต่อกลับทางตรงไปยังผู้ส่งสารได้ โดยการส่งสารนั้นอาจเป็นการส่งตัวหนังสือหรือเสียงหรือภาพไปเพียงอย่างเดียว ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโทรเลขและสื่อวิทยุ หรือเป็นการส่งทั้งภาพและเสียงไปพร้อมกัน ได้แก่ สื่อวิทยุ โทรทัศน์ สื่อภาพยนตร์และสื่อโทรศัพท์เคลื่อนที่ (นภาพรณ อัจฉริยะกุล และอมรรมาศ คงธรรม, 2547) และ 2) สื่อสมัยใหม่ (Modern Media) เป็นการสื่อสารแบบใหม่หรือสื่อ

สมัยใหม่ คือสื่อดิจิทัลที่มีความหลากหลายของสื่อในตัวเองและมีความสามารถในการปฏิสัมพันธ์กับผู้ใช้ได้ เพื่อใช้ส่งข้อมูลข่าวสารไปยังกลุ่มเป้าหมายทั้งเฉพาะบุคคลและเครือข่ายอื่นๆ เป็นระบบการสื่อสารที่เชื่อมต่อทางอิเล็กทรอนิกส์ของเครือข่ายระดับโลกที่เรียกว่า อินเทอร์เน็ต เป็นช่องทางการสื่อสารที่นำเสนอเนื้อหาข่าวสารไม่ว่าจะเป็นข่าวซึ่งมีเนื้อหาในรูปแบบดิจิทัล ได้แก่ ข้อมูลความคิดเห็น ความบันเทิงและการโฆษณา เกิดจากการเปลี่ยนของเทคโนโลยีการสื่อสารที่ไม่หยุดนิ่งเป็นสื่อที่เอื้อให้ผู้ส่งสารและผู้รับสารทำหน้าที่ส่งสารและรับสารได้พร้อมกัน เรียกว่า เป็นการสื่อสารสองทาง สามารถส่งได้ทั้งภาพเคลื่อนไหวและเสียงประกอบในลักษณะของสื่อประสม (Multimedia) ทั้งนี้ สื่อใหม่มีคุณสมบัติหลายประการที่แตกต่างไปจากสื่อประเภทอื่น (ทรงยศ บัวเพื่อน, 2559) ส่วน Robinson (1996, pp. 574-599) อธิบายแนวคิดของความไว้วางใจ (Trust) มีความสัมพันธ์กับบุคคลในด้านความคาดหวัง (Expectation) การสมมติฐาน (Assumption) หรือความเชื่อ (Belief) เกี่ยวกับความน่าจะเป็นของการกระทำของผู้อื่นในอนาคตที่จะเป็นประโยชน์ ขึ้นชอบหรืออย่างน้อยไม่เกี่ยวกับประโยชน์ตนเอง ทั้งนี้ ความไว้วางใจทางการเมือง (Political Trust) จึงหมายถึง ความเชื่อมั่น (Confidence) ที่ประชาชนมีต่อสถาบันสาธารณะที่เป็นตัวชี้วัดความชอบธรรมทางการเมือง (Political Legitimacy) (Turper & Aarth, 2017, pp. 415-434) และ Porta (2000) ได้สรุปไปว่า การยอมรับการคอร์รัปชัน (Perception of Corruption) เป็นความสัมพันธ์ตรงกันข้ามกับความไว้วางใจทางการเมือง (Political Trust) อย่างไรก็ตาม ความไว้วางใจ (Trust) ในสถาบันสาธารณะเป็นความจำเป็นหลักของการทำงานของรัฐบาลที่มีประสิทธิภาพที่เกิดจากกฎหมาย กฎระเบียบ ในการให้บริการ ทั้งนี้ ความไว้วางใจ (Trust) เป็นแนวคิดที่มีการศึกษาในหลายบริบททางวิชาการที่สังคมวิทยา จิตวิทยา รัฐศาสตร์ บริหารธุรกิจ เป็นต้น องค์ประกอบของความไว้วางใจ ได้แก่ ความปรารถนาดี (Benevolence) เป็นการเอาใจใส่เพื่อให้ทำประโยชน์ ความซื่อสัตย์ (Integrity) การพูดความจริงและการปฏิบัติตามคำพูดที่พูดไว้ สมรรถนะ (Competence) เป็นความสามารถในการกระทำและการคาดการณ์ (Predictability) หมายถึงความสามารถในการพยากรณ์การกระทำ ความไว้วางใจ มีความเชื่อ (Belief) ของบุคคลในการตัดสินใจไว้วางใจบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

รวมความแล้วการศึกษาวิจัยนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มคนเจนเนอเรชั่น X (อายุระหว่าง 42-58 ปี) เจนเนอเรชั่น Y (อายุระหว่าง 22-41 ปี) เจนเนอเรชั่น Z (อายุระหว่าง 18-21 ปี) (Thai Pbs, 2566) ที่มีการใช้สื่อแบบดั้งเดิมและสื่อสังคมที่ทำให้เกิดความไว้วางใจทางการเมือง ได้แก่ รัฐบาล สถาบันการเมือง และพรรคการเมือง (Grimmelikhuijsen, 2012, pp. 50-73; Keefer, Parker, & Saklofske, 2018; Ardanaz, Otlavaro-Ramirez, & Scartascini, 2023, pp. 106-132) รวมทั้งเหตุของการคอร์รัปชัน เช่น เหตุของการคอร์รัปชัน การขาดตัวชี้วัดของนโยบาย การขาดความเข้าใจทางการเมือง และการได้รับการคอร์รัปชัน (Nathongjue, 2013; Peerthum, & Luckho, 2021, pp. 317-335)

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาอำนาจการพยากรณ์ของการใช้สื่อที่มีต่อความไว้วางใจทางการเมืองและการคอร์รัปชัน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

ประชากร (Population) หมายถึงประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18-58 ปีโดยแบ่งออกเป็นสามช่วงอายุ ที่ต่างมีเหตุผลให้ในการบริโภคข้อมูลผ่านสื่อสังคม Online และแบบเดิม คืออายุระหว่าง 18-21 ปีมีจำนวน 7,670,354 คน กับอายุระหว่าง 22-41 ปีจำนวน 15,144,468 คน ส่วนอายุระหว่าง 42-58 ปีมีจำนวน 7,670,354 คน รวมทั้งสิ้นมีผู้ให้ข้อมูล (ไทยพีบีเอส, 2566) ซึ่งกระจายอยู่ทั่วประเทศจัดแบ่งตามเขต ภูมิภาคออกเป็น 6 เขตประกอบด้วย เขตภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันตก ภาคตะวันออก และภาคใต้จำนวน 76 จังหวัด หากแต่มีพฤติกรรมติดตามข้อมูลข่าวสารการบริหารของรัฐบาล การติดตามสื่อเกี่ยวกับปัญหาการทุจริตในหน้าที่ของหน่วยงานรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับมีข้อมูล ความรู้ที่นำไปสู่การอธิบายสภาพและปัญหาการทุจริตในสังคมไทยได้ตามสมควรอันเป็นเหตุให้ไม่สามารถ ระบุจำนวนได้อย่างแน่นอน

ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามวัตถุประสงค์วิจัยที่ต้องการรู้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับการทุจริตในประเทศซึ่งไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอนเกี่ยวกับขนาดของผู้คนที่มีความผิดติดตามข้อมูลข่าวสารและสภาพปัญหาการทุจริตในประเทศไทย โดยกำหนดสัดส่วนจังหวัดตัวอย่างร้อยละ 20 ในแต่ละภูมิภาคและให้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจังหวัดตัวอย่างละ 100 คน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 1,600 คน ตามเจตนาสำคัญของงานวิจัยนี้ (กัญญ์สิริ จันทรเจริญ, 2554)

วิธีสุ่มตัวอย่าง (Random sampling) ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างแบบง่ายจากการกำหนดสัดส่วนจังหวัด ตัวอย่างร้อยละ 20 ในแต่ละภูมิภาค ประกาศรับสมัครเครือข่ายที่สนใจเกี่ยวกับการติดตามสภาพและ ปัญหาการทุจริตในประเทศ จัดทำบัญชีรายชื่อเครือข่าย เก็บข้อมูลและขอความร่วมมือจากเครือข่ายในการบอกต่อผู้ให้ข้อมูลอื่นที่สนใจเกี่ยวกับการทุจริตในสังคมไทยซึ่งด้วยเหตุผลนี้ทำให้งานวิจัยนี้เลือกวิธีสุ่ม ตัวอย่างแบบง่ายจากการจับสลากรายชื่อจังหวัดตัวอย่างของแต่ละภูมิภาคเป็นหลักสำคัญเพื่อให้ข้อมูล สำหรับนำไปอธิบายความจริง มีข้อผิดพลาดน้อยที่สุดและนำไปสู่ความน่าเชื่อถือทางวิชาการ (วีระศักดิ์ จิ นารัตน์, 2564) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สัดส่วนตัวอย่าง

ภูมิภาค	จังหวัด	สัดส่วนจังหวัดตัวอย่าง	จำนวนตัวอย่าง
เหนือ	17	3	300
ตะวันออกเฉียงเหนือ	20	4	400
ตะวันตก	8	2	200
กลาง	9	2	200
ตะวันออก	8	2	200
ใต้	14	3	300
รวม	76	15	1,600

จากตารางผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างจากการจับสลากจังหวัดตัวอย่างในแต่ละภูมิภาคตามสัดส่วนร้อยละ 20 ได้จังหวัดตัวอย่างในภาคเหนือจำนวน 3 ตัวอย่าง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ 4 ตัวอย่าง ภาคตะวันตก ภาคกลางและภาคตะวันออกได้ภาคละ 1 ตัวอย่างรวมกับจังหวัดในภาคใต้อีก 3 ตัวอย่างรวมจังหวัดตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 15 จังหวัดและเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่สนใจติดตามสภาพและปัญหาการทุจริตในประเทศจังหวัดละ 100 คน ตามตารางรวมจำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น 1,600 คน

เครื่องมือวิจัยผู้วิจัยพัฒนาแบบสอบถามจากการทบทวนวรรณกรรม (Literature review) นำสาระสำคัญไปพัฒนาเป็นตัวแปรและแบบสอบถาม (Questionnaire) ตามขั้นตอนการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัยในการสร้างและพัฒนาแบบสอบถาม (Questionnaire development) นำสาระสำคัญที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมไปพัฒนาขึ้นมาเป็นแบบสอบถามโดยมีลักษณะต่อไปนี้ 1) เป็นแบบสอบถามชนิดมาตรวัดหลายระดับและแบ่งออกเป็นหลายตอนคือ ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 6 ข้อกับสอบถามเกี่ยวกับวิถีทางการเมือง 1 ข้อ โดยแบ่งเป็นตอนที่ 1 สอบถามความเห็นในการใช้สื่อจำนวน 3 ข้อ ตอนที่ 2 แบบมาตรวัด 7 ระดับสอบถามเกี่ยวกับความไว้วางใจทางการเมืองโดยมีตัวเลขกำกับจาก 1-7 จำแนกเป็นไม่ไว้วางใจมากที่สุดถึงไว้วางใจมาก จำนวน 3 ด้าน ตอนที่ 3 แบบมาตรวัด 5 ระดับตามตัวเลข 1, 2, 3, 4 และ 5 มีความหมายกำกับว่า ไม่เห็นด้วยมากที่สุด มาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยมากและเห็นด้วยมากที่สุด จำนวน 26 ข้อ จากนั้นผู้วิจัยนำเอาร่างแบบสอบถามไปตรวจสอบความตรงเบื้องต้นตามขั้นตอน นำไปขอความเห็นจากคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยเดียวกันในการตรวจสอบความตรงเชิงทฤษฎี ความตรงเชิงโครงสร้าง ความถูกต้องของการใช้ภาษาและความสามารถในการให้คำตอบสำหรับนำมาใช้ประกอบการทำวิจัยนี้ (วีระศักดิ์ จินารัตน์, 2564) โดยเฉพาะการได้คำตอบ

สำหรับมาอธิบายเรื่องราวกับความถูกต้องของข้อมูลตามวัตถุประสงค์วิจัย อีกทั้งยังเป็นขั้นตอนสำคัญในการตรวจสอบแนวคิดที่นำมาใช้กับความรู้ที่ได้รับมา (ณัฐพงศ์ พิมพ์จันทร์ และกฤษณ์ ทองเลิศ, 2561) และที่สำคัญคือความตรงคือความเชื่อถือตรงของงานวิจัยนี้

นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างอื่นนอกเหนือจากกลุ่มประชากรที่ศึกษาและนำกลับมาทดสอบความตรงกับความเชื่อมั่นตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นต่อไปนี้ 1) เกณฑ์ทดสอบความตรง (Validity criteria) ผู้วิจัยกำหนดค่าความตรงตามค่า Goodness of fit อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 และมีค่า KMO ไม่ต่ำกว่า .80 ค่า Extraction ตั้งแต่ .50 ขึ้นไปและค่า Variance มากกว่าร้อยละ 60 (วีระศักดิ์ จินารัตน์, 2564) 2) เกณฑ์ทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability criteria) ผู้วิจัยกำหนดตามค่า Alpha มากกว่า .80 กับความเที่ยงตรงรายข้อตั้งแต่ .40 ขึ้นไปเป็นเกณฑ์ทดสอบความเชื่อมั่น (ประสพชัย พสุนนท์, 2557, หน้า 144-163) และได้ผลการทดสอบคุณภาพแบบสอบถามดังต่อไปนี้ (1) แบบสอบถามนี้มีค่า KMO ที่ .88, .94 และ .96 (2) แบบสอบถามนี้มีค่า Extraction ระหว่าง .52-.78, .64-.77 และ .50-.79 (3) แบบสอบถามนี้มีค่า Variance ร้อยละ 64.96, 72.37 และร้อยละ 63.28 (4) แบบสอบถามนี้มีค่า Alpha ที่ .92, .96 และ .96 (5) แบบสอบถามนี้มีค่าความเที่ยงตรงรายข้อระหว่าง .65-.83, .76-.85 และ .58-.79

การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนต่อไปนี้ 1) ประชาสัมพันธ์โครงการวิจัยและประกาศรับสมัครเครือข่ายไปยังกลุ่มตัวอย่างที่สนใจเข้าร่วมให้ข้อมูลตามจังหวัดตัวอย่างที่จับสลากได้โดยพยายามติดต่อประสานงานกับกลุ่มเครือข่ายทั้งสามกลุ่มอายุ X, Y และ Z เพื่อให้ได้ข้อมูลครบทุกหน่วยประชากร 2) ชี้แจงวัตถุประสงค์วิจัย ตอบข้อสงสัยและอธิบายรายละเอียดในการตอบแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้พัฒนาในรูปของ Google form และจัดส่ง Link ไปยังเครือข่ายที่สมัครใจในการให้ข้อมูล 3) จับสลากรายชื่อเครือข่ายที่สมัครใจในการให้ข้อมูลพร้อมทั้งส่ง Link แบบสอบถามไปให้รวมไปถึงขอความร่วมมือในการบอกต่อไปยังผู้สนใจอื่นที่อยู่ในกลุ่มเครือข่ายเดียวกัน และยินดีในการให้ข้อมูลแก่งานวิจัยนี้ไปจนกว่าจะได้ข้อมูลครบตามจำนวนที่ต้องการในแต่ละจังหวัดตัวอย่าง 4) กำชับและติดตามการส่งแบบสอบถามกลับคืนพร้อมทั้งตรวจสอบความครบถ้วนของคำตอบที่ได้รับกลับคืนมาต้องได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 85 จากจำนวนตัวอย่างทั้งหมดที่ได้กำหนดขึ้น 5) ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ได้รับกลับคืนมา จัดเตรียมข้อมูลให้พร้อมสำหรับการวิเคราะห์ผล และแปลง File สำหรับนำไปวิเคราะห์ต่อไป และพบว่า ผู้วิจัยได้ข้อมูลที่พร้อมสำหรับการวิเคราะห์ผลร้อยละ 67.31 จากจำนวนข้อมูลทั้งหมดที่เก็บกลับคืนมาได้ทำให้มีข้อมูลน้อยกว่าที่คาดไว้ตามข้อที่ 1.4 และจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขกระบวนการเก็บข้อมูลในงานวิจัยครั้งต่อไปเพื่อให้ได้ข้อมูลครบตามจำนวนที่ต้องการนำไปวิเคราะห์ผล

การวิเคราะห์ผล ผู้วิจัยใช้สถิติวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณและนำเอาคะแนนมาตรฐานมาสร้างสมการพยากรณ์แล้วนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับการอธิบายผลการวิจัย ตลอดจนนำไปใช้ประกอบข้อเสนอแนะที่

เป็นประโยชน์จากงานวิจัยนี้ แต่อย่างไรก็ตามผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญของความเป็นอิสระของตัวแปรพหุการณกับผลการทำนายที่สอดคล้องกับปรากฏการณ์จริงของสังคม

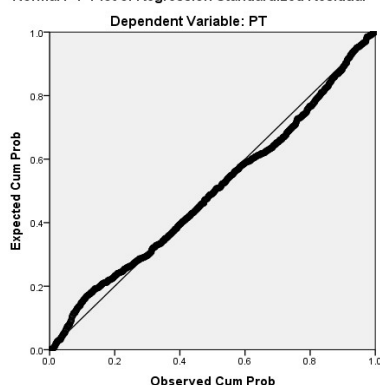
4. สรุปผลการวิจัย

ผลวิจัยพบว่า การใช้สื่อมีความสามารถพยากรณ์ความไว้วางใจทางการเมืองได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลทดสอบ $t = -2.86$ และมีคะแนนมาตรฐานเท่ากับ $-.05$ ขณะที่ความสนใจทางการเมืองไม่มีความสามารถพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ หากแต่ทัศนคติต่อหน่วยงานรัฐมีความสามารถพยากรณ์ต่อความไว้วางใจทางการเมืองได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 และมีผลทดสอบ $t = 43.42$ กับมีคะแนนมาตรฐานเท่ากับ $.80$ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความสามารถพยากรณ์ของการใช้สื่อต่อความไว้วางใจทางการเมือง

Independent	Beta	t-test	Sig.	Collinearity statistics
ค่าคงที่	-	-2.25	.024	Tolerance .93-.97 VIF 1.02-1.06 Collinearity .00-.98 Durbin-Watson 1.46
การใช้สื่อ Media	-.05	-2.86**	.004	
ความสนใจทางการเมือง Interest	.02	1.08	.277	
ทัศนคติต่อหน่วยงานรัฐ Attitude	.80	43.42***	.000	

Normal P-P Plot of Regression Standardized Residual

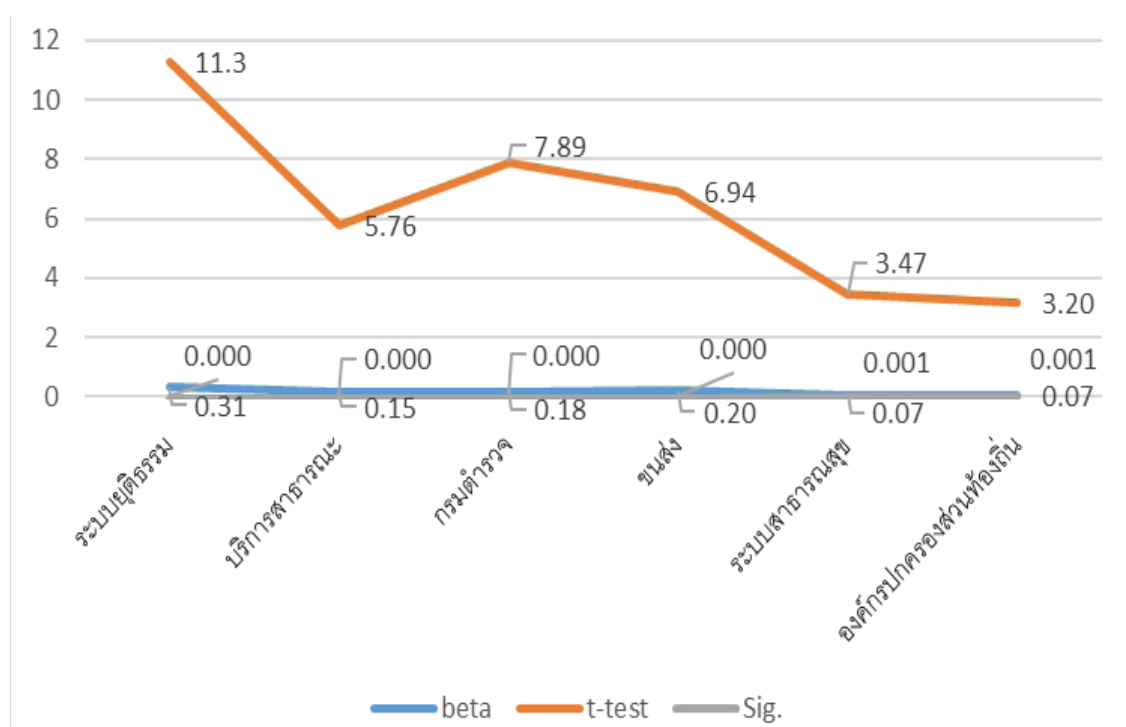
$R^2 .65$ Std error .84 $F = 662.95$ Sig. 000

จากตารางที่ 1 พบว่า การใช้สื่อสังคมและทัศนคติต่อหน่วยงานรัฐมีความสามารถพยากรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อความไว้วางใจทางการเมืองยกเว้นความสนใจทางการเมือง รวมถึงมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ค่า $R^2 .65$ มีความคลาดเคลื่อนสะสม .84 กับมีผลทดสอบความแปรปรวนที่ 662.95 (Sig. 000)

และเมื่อนำเอาคะแนนมาตรฐานมาสร้างเป็นสมการพยากรณ์จะได้รูปของสมการต่อไปนี้ ความไว้วางใจทางการเมือง = $-.05^{**}$ Media + $.02$ Interest + $.80^{***}$ Attitude

และจากสมการผลการวิจัยพบว่า การใช้สื่อมีความสามารถพยากรณ์น้อยกว่าทัศนคติต่อหน่วยงานรัฐที่มีต่อความไว้วางใจทางการเมือง อันได้แก่ระบบยุติธรรม Beta .31 บริการสาธารณะ Beta .15 กรมตำรวจ Beta .18 ขนส่ง Beta .20 ระบบสาธารณสุข Beta .07 และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น Beta .07 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 และ .01 ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 หน่วยงานรัฐกับความไว้วางใจทางการเมือง

จากภาพประกอบผลการวิจัยพบว่า ระบบยุติธรรมมีผลต่อความไว้วางใจทางการเมืองของกลุ่มคนใน Gen X, Y และ Z อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 และมีสัมประสิทธิ์พยากรณ์ Beta = .31 มากกว่าอิทธิพลของหน่วยงานอื่นของรัฐ

ขณะที่การบริการสาธารณะมีผลต่อความไว้วางใจทางการเมืองของกลุ่มคนใน Gen X, Y และ Z อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 และมีสัมประสิทธิ์พยากรณ์ Beta = .15 และกรมตำรวจมีผลต่อความไว้วางใจทางการเมืองของกลุ่มคนใน Gen X, Y และ Z อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 และมีสัมประสิทธิ์พยากรณ์ Beta = .18 รวมถึงขนส่งมีผลต่อความไว้วางใจทางการเมืองของกลุ่มคนใน Gen X,

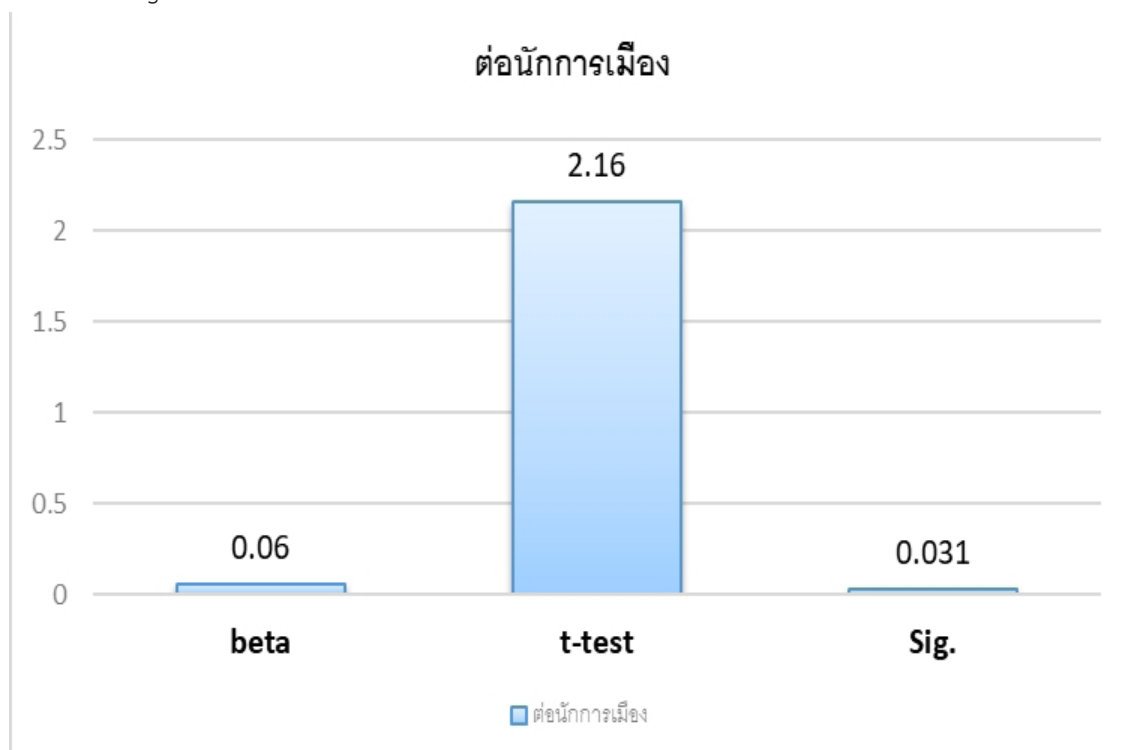

Y และ Z อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 และมีสัมประสิทธิ์พยากรณ์ Beta = .20

ส่วนระบบสาธารณสุขและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีผลต่อความไว้วางใจทางการเมืองของกลุ่มคนใน Gen X, Y และ Z อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีสัมประสิทธิ์พยากรณ์ Beta = .07 เท่ากันทั้งสองหน่วยงาน

ดังนั้นผลการวิจัยสรุปได้ว่า การใช้สื่อและทัศนคติที่มีต่อหน่วยงานรัฐมีความสามารถพยากรณ์ความไว้วางใจทางการเมืองได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเฉพาะอิทธิพลพยากรณ์ของระบบยุติธรรม บริการสาธารณะ กรมตำรวจ ขนส่ง ระบบสาธารณสุข และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผลวิจัยพบว่า มีเพียงองค์ประกอบความไว้วางใจต่อนักการเมืองตัวแปรเดียวเท่านั้นที่มีความสามารถพยากรณ์การคอร์รัปชันได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลทดสอบ $t = 2.16$ (Sig. 031) กับมีสัมประสิทธิ์พยากรณ์ที่ Beta .06 ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ความไว้วางใจต่อนักการเมืองพยากรณ์การคอร์รัปชัน

จากภาพประกอบผลวิจัยพบว่า ความไว้วางใจต่อนักการเมืองเป็นตัวแปรเดียวที่มีผลกระทบต่อ การคอร์รัปชันในสังคมไทย และมีอิทธิพลโดยประมาณที่ค่า beta = .06 กล่าวคือค่าพุดของนักการเมืองมี ผลให้ประชาชนเกิดความไว้วางใจได้น้อย และเกิดผลต่อเนื่องไปยังปัญหาการคอร์รัปชันในสังคมไทย

5. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลวิจัยที่สรุปได้นี้มีประเด็นสำคัญที่ควรแก่การเอาใจใส่ในการพัฒนา คือ 1) การใช้สื่อ 2) ทักษะการคิดที่มีต่อหน่วยงานรัฐ ทั้งนี้เพราะทั้งสองเป็นปัจจัยอิทธิพลที่แสดงผลต่อความไว้วางใจของทุกคนได้โดยตรง และประเด็นนี้ Salgado (2018, pp. 317-331) ได้แสดงให้เห็นว่าสื่อ (Media) มีบทบาทสำคัญในการแสดงข้อมูลที่เป็นจริงทางการเมืองที่เกิดขึ้น (Post-Truth Politics) ในกลุ่มต่างๆ ที่แตกต่างกัน ทั้งนี้กลุ่มคนทางสังคม (Social Class) มีความสัมพันธ์กับการใช้สื่อในเชิงลึกและกว้างในการเข้าถึงและความสามารถในการใช้ที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะกลุ่มคนที่มีสถานภาพทางสังคม เศรษฐกิจ จะมีการใช้สูงกว่าคนที่มีสถานภาพต่ำกว่า ซึ่งทำให้ความรู้สึกทางสังคม (Social Mentality) ของคนในแต่ละกลุ่มมีผลต่ออัตลักษณ์ทางการเมือง (Political Identity) เนื่องจากลักษณะการใช้สื่อทำให้เกิดการกระจายอุดมการณ์ (Ideology) ที่เต็มไปด้วยลักษณะทางการเมือง (Political Function) ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางอัตลักษณ์ทางการเมือง (Jennifer, & Cynthia, 2020, pp. 19-24) นอกจากนี้ การใช้สื่อทำให้คนเข้าไปในชีวิตสังคมสาธารณะและต้นตอเป็นอัตลักษณ์ทางการเมือง และสื่อทำให้เกิดความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาความไว้วางใจทางการเมือง (Political Trust) และความรู้สึกของอัตลักษณ์ด้วย (Qin et al., 2023) ทั้งนี้ Bauer, & Freitag (2018) อธิบายว่าความไว้วางใจ (Trust) ในทฤษฎีสังคมศาสตร์ (Social Science) เป็นแนวคิดที่มีการศึกษาอย่างกว้างขวางในระบบการเมืองทุกประเภท ความไว้วางใจจึงมีลักษณะและความหมายที่หลากหลายตามมุมมอง รูปแบบโดยทั่วไปความไว้วางใจหรือความไว้วางใจทางสังคม (Social Trust) แตกต่างจากความไว้วางใจเฉพาะ (Particularized Trust) หรือความไว้วางใจทางการเมือง (Uslander, 2018) อย่างไรก็ตาม Warren (2018) ให้ความสำคัญของความไว้วางใจทางการเมือง (Political Trust) เป็นความหวังสำคัญของการประชาธิปไตยใหม่ (New Democracies) เนื่องจากความชอบธรรม (Legitimacy) ความเสถียรภาพของการทำงาน (Stability Functioning) และประสิทธิผลของรัฐบาลประชาธิปไตย (Democratic Government) รวมทั้ง สถาบันทางการเมือง (Political Institution) ขึ้นอยู่กับความไว้วางใจทางการเมือง อันเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้แนวคิด (Concept) ของคำว่าความไว้วางใจ (Trust) และความเชื่อมั่น (Confidence) มีปัญหาในการให้คำนิยามศัพท์ (Conditionalization) ให้ง่าย เนื่องจากความไว้วางใจอาจต้องมีความเชื่อมั่นด้วยหรือขึ้นอยู่กับความสามารถของบุคคลหรือบางสิ่งหรือความจริงของความไว้วางใจอาจหมายถึง ความไว้วางใจในข้อความ (Trust in Statement) เนื้อข้อมูล (Information) หรือความไว้วางใจสถาบัน (Institution Trust) กับมีผลให้ความไว้วางใจ (Trust) และความเชื่อมั่น (Confidence) มักจะถูกใช้แลกเปลี่ยนระหว่างกัน (Interchangeable) หรือคำหนึ่งนำไปสู่อีกคำหนึ่ง อย่างไรก็ตาม ความไว้วางใจเกิดจากบรรทัดฐานขององค์ประกอบที่เป็นผลงาน (Performance) และสมรรถนะ (Competence) รวมทั้งความสัมพันธ์ของความเคารพนับถือ (Respect) และความเป็นห่วง (Concern) การตรวจสอบ (Accountability)

การแบ่งปันความรู้ การสื่อสารที่มีความโปร่งใสและความเป็นอิสระ (Freiberg, & Gaps, 2021)

ขณะที่การสื่อสารเป็นกระบวนการที่มีการแลกเปลี่ยนกันหรือมีปฏิสัมพันธ์กัน มีหลายรูปแบบเนื่องจากความแตกต่างกันทางสังคม การสื่อสารดังกล่าวอาจจะเป็นการสื่อสารที่เป็นบวกหรือลบ มีประโยชน์หรือไม่มีประโยชน์ต่อคนอื่นในสังคมได้ด้วยเช่นกัน หรืออาจกล่าวได้ว่าการสื่อสารเป็นเรื่องของกระบวนการส่งหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารผ่านสื่อหรือช่องทางต่างๆ โดยมีวัตถุประสงค์ให้เกิดความเข้าใจร่วมกันหรือเกิดการเปลี่ยนแปลงบางประการ อาจจะเป็นความรู้ ความคิด ทศนคติ หรือพฤติกรรมเป็นกระบวนการที่มีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 องค์ประกอบ คือ ผู้ส่งสาร ข้อมูลข่าวสารหรือสาร ช่องทางการสื่อสารและผู้รับสาร (Berlo, 1960; วิไลรักษ์ สันติกุล, 2566, หน้า 94-115) โดย Becker (1972) กล่าวถึงพฤติกรรมการใช้สื่อว่าเป็นไปเพื่อเปิดรับข่าวสาร ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้านที่สำคัญ คือ 1) ใช้เพื่อการแสวงหาข้อมูล (Information Seeking) กล่าวคือ บุคคลที่จะแสวงหาข้อมูลเมื่อต้องการให้มีความคล้ายคลึงกับเรื่องทั่วไปหรือบุคคลอื่นในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง 2) ใช้เพื่อการเปิดรับข้อมูล (Information Receptivity) กล่าวคือ บุคคลจะเปิดรับข่าวสารเพื่อทราบข้อมูลที่ตนเองอยากรู้และสนใจ หากมีข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับตนเองก็จะให้ความเอาใจใส่ดูฟังหรืออ่านเป็นพิเศษ และ 3) ใช้เพื่อการเปิดรับประสบการณ์ (Experience Receptivity) กล่าวคือ บุคคลที่จะเปิดรับข่าวสารเพราะต้องการเพื่อผ่อนคลายอารมณ์ มีผู้ให้ความหมายไว้อย่างกว้างขวาง ดังนี้ (พิชญพร ประคองใจ, 2558) ทั้งนี้การแสดงออกซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวในช่วงต้นนั้น Moore & Atkin (2012, pp. 328-335) ได้กล่าวไว้ว่า บุคคลที่เลือกเปิดรับข่าวสารมาก ยิ่งมีหูตากว้างไกล มีความรู้และความเข้าใจในสภาพแวดล้อม และเป็นคนที่ทันสมัยทันเหตุการณ์กว่าบุคคลที่เปิดรับข่าวสารน้อย ในการรับรู้ข่าวสารนั้นผู้รับสารจะมีกระบวนการเลือกสรร (Selective Exposure) ซึ่งกระบวนการเลือกรับสารจะเปรียบเสมือนเครื่องกรอง (Filter) ข่าวสารในการรับรู้ ของมนุษย์เรา ซึ่งแตกต่างกันไปตามประสบการณ์ ความต้องการ ความเชื่อทศนคติ ความรู้สึกนึกคิดของแต่ละบุคคล ซึ่งด้วยเหตุผลนี้ทำให้การรับรู้ของประชาชนที่มีต่อการคอร์รัปชัน (Citizen's Perception of Corruption) ได้รับอิทธิพลจากพื้นฐานทางวัฒนธรรมและความพึงพอใจในผลงานหรือการไม่มีผลงานของเจ้าหน้าที่รัฐ (Corrupt Conduct) ในการให้บริการ จึงต้องมีตัวชี้วัดการยอมรับการคอร์รัปชัน (Perception of Corruption) ดังนั้นผลกระทบและความสำคัญของการสื่อสารที่มีอิทธิพลต่อความคิดและทศนคติ รวมถึงการเชื่อมโยงกับสังคมในทุกมิติ เช่น การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม การมีส่วนร่วมทางการเมือง การสร้างความเข้าใจต่อกันในสังคมหากแต่ตั้งอยู่บนพื้นฐานการสร้างควมไว้วางใจของทุกคนในสังคมเท่านั้น

จากผลวิจัยที่สรุปได้ยืนยันได้ชัดเจนมากกว่า การรักษาคำพูดที่นักการเมืองได้ให้ไว้กับประชาชนเป็นสิ่งสำคัญต่อความรู้สึกไว้วางใจที่มีต่อการเมืองและเป็นส่วนสำคัญที่สุดของความไว้วางใจต่อการเมืองทั้งระบบ โดยเฉพาะที่จะแสดงผลต่อปัญหาการทุจริตในหน้าที่ของนักการเมือง ซึ่งด้วยเหตุนี้ทำให้การ

รักษาคำพูดของนักการเมืองยึดโยงเข้ากับกระบวนการพัฒนาทางการเมืองทั้งที่แสดงผลต่อรัฐบาลทั้งคณะ ตัวนักการเมืองและสถาบันทางการเมืองที่เกี่ยวข้องทั้งนี้เพราะเป็นตัวสะท้อนจากกลุ่มคนทั้งสามรุ่น Gen X, Y และ Z ที่มองเห็นในประเด็นเดียวกัน โดยที่ความไว้วางใจทางการเมือง (Political Trust) เป็นองค์ประกอบสำคัญในการตลาดการเมือง (Political Marketing) โดยเฉพาะการใช้เป็นกลยุทธ์ในการหาเสียงเลือกตั้ง เพราะความเสมอภาคสามารถถูกเปลี่ยนได้เมื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้รับบุคลิกลักษณะของผู้รับสมัครเลือกตั้งเช่น สมรรถนะ ความซื่อสัตย์ อุทิศการณ์หรือคุณธรรม เป็นต้น ส่วน Ardanaz, Otalvaro-Ramirez, & Scartascini (2023, pp. 106-132) ได้อธิบายความไว้วางใจทางการเมือง (Political Trust) ประกอบด้วยความไว้วางใจในรัฐบาล (Trust in Governments) ได้แก่ การวัดสมรรถนะ (Competence) ความรับผิดชอบ/ความเมตตา (Responsiveness/Benevolence) ความซื่อสัตย์ (Honesty) ขณะที่ ไพบูลย์ สุขเจตน์ (2564, หน้า 267-276) ความไว้วางใจทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองระดับท้องถิ่นในจังหวัดนนทบุรี ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมของนักการเมือง นโยบายของพรรคการเมืองที่นักการเมืองสังกัด การสื่อสารของนักการเมือง และการบริหารงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยพฤติกรรมของนักการเมือง ต้องซื่อสัตย์ จริงใจ มีจิตสำนึกต่อหน้าที่ ให้ประชาชน รู้สึกอุ่นใจ เพราะเข้าใจ เข้าถึง ฟังได้ เป็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม นโยบายที่หาเสียงไว้ก็พยายาม ทำให้เป็นจริงได้มากที่สุด การสื่อสาร นักการเมืองระดับท้องถิ่นต้องลงพื้นที่ หาวิธีเข้าถึงทุก ชุมชน รับรู้ปัญหาหาแนวทางแก้ไขหรือบรรเทาให้ ทำให้ไม่ได้ก็พยายามหาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้า มาช่วยเหลือแก้ปัญหา การบริหารงานท้องถิ่นร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่เข้าไป แทรกแซง การทำงาน มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ความน่าจะเป็นที่ทำให้เกิดการทุจริตว่ามี 3 องค์ประกอบ คือ ความไม่ซื่อสัตย์ของบุคคลโอกาส และการจูงใจให้ทุจริต (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2549; พชรดนัย วัชรธนพัฒน์ธาดา, 2562, หน้า 37-54) ดังนั้น การขาดคุณธรรม ผู้ที่ทุจริตฉ้อราษฎร์บังหลวงกล่าวได้ว่าเป็นผู้ขาดคุณธรรม คุณธรรมที่ขาด ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต ความละอายบาปและเกรงกลัวบาป ความกตัญญูกตเวทียในพระพุทธศาสนา ความซื่อสัตย์สุจริตหรือสัจจะถือเป็นหลักธรรมที่สำคัญ

จากผลวิจัยที่สรุปได้นี้มีเพียงการรักษาคำมั่นสัญญาของนักการเมืองที่ได้กล่าวไว้กับประชาชนเท่านั้นที่จะส่งผลให้เกิดความไว้วางใจทางการเมืองและการทุจริตในหน้าที่ หรือการคอร์รัปชันในสังคม เหตุเพราะเป็นสัญญาประชาคมระหว่างนักการเมืองผู้ได้รับมอบอำนาจจากประชาชนไปปฏิบัติหน้าที่ตามความเห็นของทุกคนในสังคม และ Lee & Shu (2021, pp. 68-93) อธิบายความไว้วางใจ (Trust) ว่าเป็นความเชื่อของบุคคลที่ขึ้นอยู่กับเหตุการณ์ กระบวนการ บุคคล กลุ่มหรือระบบโดยเฉพาะที่มีการประเมินสถานการณ์โดยสอบสวนบุคคลที่ตัดสินใจว่าบุคคลหรือองค์กรมีสมรรถนะและความผูกพันในการกระทำตามสัญญา ความไว้วางใจจึงหมายถึงความเชื่อของบุคคลและความคาดหวังในความเป็นไปได้ในการกระทำเฉพาะที่เกิดจากผู้ได้รับความไว้วางใจ (Trustee) กับเป็นความไว้วางใจในสถาบัน (Trust in Institutions)

เป็นการสัคคคุณค่าความไว้วางใจ (Trustworthiness) ของนักการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐที่มีการปฏิบัติตามสัญญาในการดูแลประชาชน ขณะที่ Brunkert, Kruse, & Welzel (2019, pp. 422-443) ได้แสดงความเห็นว่า ระบอบประชาธิปไตยจะยั่งยืนได้ในระยะยาว ถ้าประชาชนส่วนใหญ่ได้รับคุณค่าของเสรีภาพ (Freedom) หรือคุณภาพ (Quality) ดังนั้น ความไว้วางใจทางการเมือง (Political Trust) เป็นผลของเสถียรภาพของหลักการประชาธิปไตย (Democratic Principle) ทั้งนี้ ความไว้วางใจ (Trust) ของประชาชนผันแปรตามความเชื่อ (Belief) ของประชาชนต่อสิ่งที่เกิดขึ้นเฉพาะ เช่น เหตุการณ์ กระบวนการ บุคคล กลุ่มบุคคลหรือระบบ โดยการประเมินของประชาชนในการตัดสินใจบุคคลหรือองค์กรนั้นๆ มีสมรรถนะ (Competency) หรือความผูกพัน (Commitment) ตามที่บุคคลหรือองค์กรสัญญาไว้ การขาดความไว้วางใจจากประชาชนจะทำให้ความชอบธรรมของรัฐบาล เพิ่มความไม่เสมอภาค เศรษฐกิจตกต่ำของประเทศ (Hartanto, & Siregar, 2021, pp. 261-274) อีกทั้งความไว้วางใจในสถาบัน (Institutional Trust) เป็นสิ่งจำเป็นในการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ เพราะเป็นบทบาทหลักของคุณภาพธรรมาภิบาล ความมีเสถียรภาพทางการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่กำลังพัฒนา (Developing Countries) ที่มีความไว้วางใจ (Trust) ต่อสถาบันรัฐบาลก่อให้เกิดการยอมรับของการมีพฤติกรรมผิดกฎหมาย เช่น การหลีกเลี่ยงภาษี การลดลงของการสนับสนุนจากประชาชน ซึ่งเป็นอุปสรรคของการพัฒนาประเทศ (Beesley & Hawkins, 2022) ดังนั้นการรักษาความไว้วางใจของนักการเมืองเป็นคุณสมบัติดีของทุกกลุ่มการเมือง

ดังนั้นอิทธิพลของการใช้สื่อสำหรับกลุ่มคนรุ่นใหม่มีผลต่อความไว้วางใจทางการเมืองของทั้งพรรคการเมือง นักการเมืองและสถาบันทางการเมืองไปจนถึงความเชื่อมั่นศรัทธาที่มีต่อการเมืองในระดับท้องถิ่นและประเทศชาติ

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนำไปใช้ประโยชน์

1.1 การพัฒนาการใช้สื่อทั้งที่เกี่ยวกับชนิดของสื่อและ Internet ความเร็วสูง

1.2 การพัฒนาทัศนคติที่มีต่อหน่วยงานรัฐ โดยเฉพาะความซื่อสัตย์และรับผิดชอบต่อทุกคนในสังคมของระบบยุติธรรม บริการสาธารณะ กรมตำรวจ ขนส่ง ระบบสาธารณสุขและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.3 การรักษาคำพูดของนักการเมืองทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ โดยเน้นนักการเมืองจะทำตามสัญญาที่พูดไว้เกี่ยวกับความสนใจของประชาชน

2. ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป

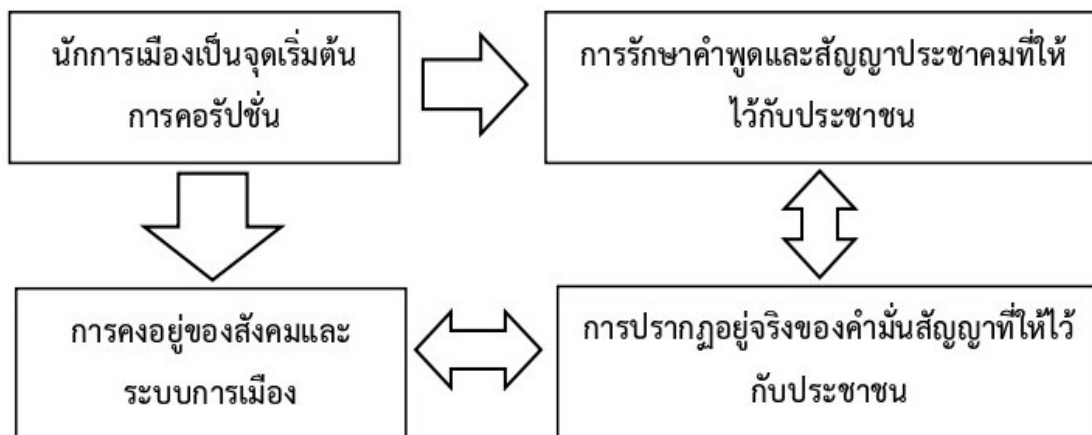
เนื่องจากปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อินเทอร์เน็ตและการคอร์รัปชันมีน้อยจำเป็นต้องทำความเข้าใจใหม่ในรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการใช้อินเทอร์เน็ตของประชาชน ทั้งที่เกี่ยวกับชนิดของสื่อที่ใช้ไปจนถึงความ

พยายามในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลกับการตรวจสอบการใช้อำนาจของหน่วยงานรัฐ และการประพจน์มิชอบของหน่วยราชการโดยเฉพาะปัญหาการคอร์รัปชันในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ใกล้ชิดกับประชาชน ดังนั้นการตรวจสอบการรักษาคำพูดของนักการเมืองทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติช่วยให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติปัญหาการคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นในสังคมไทยได้จริง

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

จากผลวิจัยดังกล่าวช่วยให้ผู้วิจัยสามารถพัฒนาความรู้ขึ้นมาใหม่ ผู้วิจัยค้นพบว่าจุดเริ่มต้นของการทุจริตในหน้าที่ของนักการเมืองไทยทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติส่งผลต่อความอยู่รอดของสังคมและระบบการเมือง โดยเฉพาะการรักษาคำพูดที่เคยให้ไว้กับประชาชนในยามที่หาเสียง หรือประชาสัมพันธ์ให้ผู้คนไปลงคะแนนเสียงแก่ตนเองและเป็นตัววัดเดียวที่จะทำให้ระบบการเมืองยังคงอยู่คือการทำให้คำพูดที่สัญญาไว้ปรากฏขึ้นจริง และที่สำคัญคือมักเกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาคาความเดือดร้อนของประชาชน ผู้ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ซึ่งด้วยเหตุนี้ทำให้การรักษาคำพูดของนักการเมืองเป็นเงื่อนไขเดียวที่นำไปสู่ความไว้วางใจทางการเมืองของประชาชนทั้งสาม Gen รวมไปถึงการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหน่วยงานรัฐให้โปร่งใส มาตั้งแต่การพัฒนากระบวนการยุติธรรมให้เป็นไว้วางใจแก่ประชาชนได้นั้น แล้วนำเอาผลการปฏิบัติงานของแต่ละหน่วยงานไปใช้เป็นข้อมูลในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารและจัดส่งให้ถึงมือของประชาชนได้อย่างทั่วถึง อีกทั้งยังสามารถตรวจสอบความถูกต้อง ตลอดจนความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลกับความโปร่งใสในการปฏิบัติงานของหน่วยงานรัฐล้วนแต่มีผลให้เกิดความไว้วางใจทางการเมืองแก่คนไทยทุกคนที่อาศัยอยู่ในแผ่นดินไทย ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 ความสำคัญของปัญหาการคอร์รัปชันในสังคมไทย

เอกสารอ้างอิง

- กัญญ์สิริ จันทร์เจริญ. (2554). *การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง*. เข้าถึงได้จาก https://www.ict.up.ac.th/surinthips/ResearchMethodology_2554
- ณัฐวิวัฒน์ สุทธิโยธิน. (2559). *การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย*. เข้าถึงได้จาก https://nattawatt.blogspot.com/2016/09/blog-post_99.html
- ณัฐพงศ์ พิมพ์จันทร์ และกฤษณ์ ทองเลิศ. (2561). *การสะท้อนปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันผ่านภาพยนตร์สั้นประกวดของสำนักงานคณะกรรมการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ*. (วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรังสิต.
- ทรงยศ บัวเผื่อน. (2559). *บทบาทสื่อมวลชนในยุค คสช. กับการส่งเสริมประชาธิปไตยให้ประชาชนในภาคตะวันออก*. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ไทยพีบีเอส. (2566). *เผยตัวเลขคนไทยแต่ละเจนเนอเรชัน ตัวแปรสำคัญเลือกตั้ง 2566*. เข้าถึงได้จาก <https://www.thaipbs.or.th/now/content/61>
- ไทยรัฐ. (2566, 28 สิงหาคม). *นโยบายรัฐบาลกับความเป็นจริง*. ไทยรัฐ, หน้า 6.
- ไทยรัฐ. (2566, 28 สิงหาคม). *รัฐบาลใหม่กับความเชื่อมั่น*. ไทยรัฐ, หน้า 6.
- ไทยรัฐ. (2567, 1 มิถุนายน). *สงครามเย็นเศรษฐกิจจะล่อใหม่*. ไทยรัฐ, หน้า 12
- นภาพรณ อัจฉริยะกุล และอมรมาศ คงธรรม. (2547). *ความหมายและความสำคัญของวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์*. เอกสารการสอนชุดความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวิทยุและโทรทัศน์. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ประสพชัย พสุนนท์. (2557). *ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในงานวิจัยเชิงปริมาณ*. วารสารปาริชาติ มหาวิทยาลัยทักษิณ, 27(1), 144-163.
- พชรดนัย วัชรณพัฒน์ธาดา. (2562). *ปัจจัยที่มีผลต่อการคอร์รัปชันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย, 12(2), 37-54.
- พรจิต สมบัติพานิช. (2547). *โฆษณาในทศวรรษที่ 2000-2010: การศึกษาถึงปัจจัยด้านสื่อที่มีต่อรูปแบบโฆษณา*. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พิชญพร ประครองใจ. (2558). *หลักนิเทศศาสตร์*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพบูลย์ สุขเจตน์. (2564). *ความไว้วางใจทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองระดับท้องถิ่นในจังหวัดนนทบุรี*. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์, 10(1), 267-276.
- มติชน (2566, 1 กันยายน). *การตรึงบัตัสดียในสังคมไทย*. มติชน, หน้า 9.

- วิไลรักษ์ สันติกุล. (2566). พฤติกรรมการใช้สื่อของผู้สูงอายุไทยและการสื่อสารที่เหมาะสมสำหรับเมืองที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ. *วารสารประชาสัมพันธ์และการโฆษณา*, 16(1), 94-115.
- วีระศักดิ์ จินารัตน์. (2564). *มาตรฐานงานวิจัยเชิงปริมาณและการพัฒนา*. อุบลราชธานี: ยงสวัสดิ์อินเตอร์กรุ๊ป.
- _____. (2564). *ระเบียบวิธีวิจัยสมัยใหม่*. อุบลราชธานี: ยงสวัสดิ์อินเตอร์กรุ๊ป.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2549). *คู่มือการจัดทำแผนกลยุทธ์การบริหารทรัพยากรบุคคล*. กรุงเทพฯ: พี.เอ.ลีฟวิ่ง.
- Ardanaz, M., Otalvaro-Ramirez, S. & Scartascini, C. (2023). Does information about citizen participation initiatives increase political trust?. *World Development*, 16(2), 106-132. <https://doi.org/10.1016/j.worlddev.2022.106132>
- Bauer, P. C., & Freitag, M. (2018). Measuring trust. In E. M. Uslander (Ed.), *The Oxford handbook of social and political trust* (pp. 15-36). Oxford University Press.
- Becker. (1972). *Discovering Mass Communication*. Glenview, Ill.: Scott, Foresman.
- Beesley, C., & Hawkins, D. (2022). Corruption, institutional trust and political engagement in Peru. Contents lists available at Science Direct. *World Development*, 151, 105743.
- Berlo, D. K. (1960). *The process of communication: An introduction to theory and practice*. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Brunkert, L., Kruse, S., & Welzel, C. (2019). A Tale of Culture-Bound Regime Evolution: The Centennial Democratic Trend and Its Recent Reversal. *Democratization*, 26(3), 422-443.
- Freiberg, A., & Gaps, B. (2021). Not Leaping Chasms: Trust, Confidence and Sentencing Councils. *International Journal for Court Administration*, 12(3), 6. <https://doi.org/10.36745/ijca.421>
- Gerring, J., Thacker, S., & Moreno, C. (2009). Are parliamentary systems better? *Comparative Political Studies*, 42(3), 327-359. <https://doi.org/10.1177/0010414008331142>
- Grimmelikhuijsen, S. (2012). Linking transparency, knowledge and citizen trust in government: An experiment. *International Review of Administrative Sciences*, 78(1), 50-73. <https://doi.org/10.1177/0020852311429667>
- Hartanto, D., & Siregar, S. M. (2021). Determinants of overall public trust in local government: meditation of government response to COVID-19 in Indonesian context. *Transforming Government: People, Process and Policy*, 15(2), 261-274. <https://doi.org/10.1007/s11205-015-1182-4>.

- Jennifer, H., & Cynthia, P. (2020). The power of media in shaping political attitudes. *Current Opinion in Behavioral Science*, 34, 19-24. <https://10.1016/j.cobeha.2019.11.005>
- Keefer, K. V., Parker, J. D. A., & Saklofske, D. (2018). Three decades of emotional intelligence research: Perennial issues, emerging trends, and lessons learned in education: Introduction to emotional intelligence in education: Integrating research with practice. In K. V. Keefer, J. D. A. Parker, & D. Saklofske (Eds.), *Emotional intelligence in education* (pp. 1-19). Springer.
- Kumar, C., Herndon, P., & Richter, D. (2020). Critical agents of change at Earth's surface. *Eos*. <https://doi.org/10.1029/2020EO149750>
- Lee, J. H., & Suh, J. (2021). Decentralization and government trust in South Korea: distinguishing local government trust from national government trust. *Asia and the Pacific Policy Studies*, 8(1), 68-93.
- Moore, J., & Atkin, C. (2012). An application (app) for learning: The student interface with tablet technology in graduate studies. *Proceedings of the European Conference on e-Government (ECEG)*, 328-335.
- Mummolo, J. (2016). News from the other side: how topic relevance limits the prevalence of partisan selective exposure. *J. Polit.* 78, 763-773. <https://doi.org/110.1086/685584>
- Nathongjue, C. (2013). *Corruption Problems*. Retrieved from <https://sdgroup1.blogspot.com/2013/01/53241790.html>
- Newton, A., Brito, A.C., Icely, J., & Derolez, V. (2018). Assessing, quantifying and valuing the ecosystem services of coastal lagoons. *Journal for Nature Conservation*, 44(2), 50-65. <https://doi.org/10.1016/j.jnc.2018.02.009>
- Peerthum, S., & Luckho, T. (2021). Exploring the linkage between public corruption and political trust in Mauritius: A PLS-SEM approach. *Public Organization Review*, 21(3), 317-335. <https://doi.org/10.1007/s11115-020-00491-4>
- Porta, D. (2000). Social Capital, Beliefs in Government, and Political Corruption. In S. J. Pharr, & R. D. Putnam (Eds.), *Disaffected Democracies: What's Troubling the Trilateral Countries?* (pp. 202-27). Princeton: Princeton University Press.

- Qin, J., Du, Q., Deng, Y., Zhang, B., & Sun, X. (2023). How does short video use generate political identity? Intermediate mechanisms with evidence from China's small-town youth. *Frontiers in Psychology*, 14, 1107273. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1107273>
- Robinson, S. L. (1996). Trust and breach of the psychological contract. *Administrative Science Quarterly*, 41(4), 574-599. <https://doi.org/10.2307/2393868>
- Salgado, S. (2018). Online media impact on politics: Views on post-truth politics and post-postmodernism. *International Journal of Media & Cultural Politics*, 14(3), 317-331. https://doi.org/10.1386/macp.14.3.317_1
- Turper, S., & Aarts, K. (2017). Political trust and sophistication: Taking measurement seriously. *Social Indicators Research*, 130(1), 415-434. <https://doi.org/10.1007/s11205-015-1182-4>
- Turper, S., & Aarts, K. (2017). Political trust and sophistication: Taking measurement seriously. *Social indicators research*, 130(1), 415-434.
- Uslander, E. M. (2018). The study of trust. In E. M. Uslander (Ed.), *The Oxford handbook of social and political trust* (pp. 3-13). Oxford University Press.
- Wang, Z., Guo, D., & Wang, X. (2016). Determinants of residents' e-waste recycling behaviour intentions: Evidence from China. *Journal of Cleaner Production*, 137, 850-860.
- Weeks, B., Ardèvol-Abreu, A., & Gil de Zúñiga, H. (2015). Online influence? Social media use, opinion leadership, and political persuasion. *International Journal of Public Opinion Research*, 28(4), edv050-edv026. <https://doi.org/10.1093/ijpor/edv050>